

ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ В СИСТЕМІ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ

Шепітько Володимир Іванович

Доктор медичних наук, професор закладу вищої освіти, завідувач кафедри гістології, цитології та ембріології Полтавського державного медичного університету

Борута Наталія Володимирівна

Кандидат біологічних наук, доцент закладу вищої освіти кафедри гістології, цитології та ембріології Полтавського державного медичного університету

Стецук Євгеній Валерійович

Кандидат медичних наук, доцент закладу вищої освіти кафедри гістології, цитології та ембріології Полтавського державного медичного університету

Левченко Ольга Анатоліївна

Викладач закладу вищої освіти кафедри гістології, цитології та ембріології Полтавського державного медичного університету

Дубінін Дмитро Сергійович

Аспірант кафедри гістології, цитології та ембріології Полтавського державного медичного університету

Актуальність дистанційного навчання в системі медичної освіти полягає в розширенні та поглибленні знань студентів медиків. Он-лайн навчання, а саме впровадження масових відкритих онлайн-курсів, стає сьогодні значущою складовою системи вищої школи. Необхідно так організувати навчальну діяльність, щоб кожен зміг мати доступ до створеного «знання» незалежно від часу та місця потрапляння в інформаційне середовище і максимально використовувати накопичені людством знання для створення власного нового «знання» [3].

Причина зростання популярності дистанційного навчання та активна державна підтримка цієї форми освіти зрозумілі. Адже сучасна медична освіта повинна мати випереджувальний характер, забезпечувати здійснення освітньої діяльності за технологіями дистанційного навчання, апробацію та впровадження новітніх методик організації навчального процесу за дистанційною формою та технологій дистанційного навчання в освітній процес за базовими напрямками підготовки.

Дистанційна освіта дозволить за короткий термін і відносно невеликих затратах підготувати досить професійно-кваліфіковані кадри, причому нерідко без відриву від виробництва. Особливо високий ефект дистанційної освіти

приносить під час навчання великих аудиторій, оскільки легко масштабується, а експлуатаційні витрати за збільшення кількості користувачів зростають досить повільно.

Стрімкий розвиток інформаційних технологій дають змогу підвищити та вдосконалити ефективність освітнього процесу сьогодні на досить високому та професійному рівні. Під час реформування освіти у вищих медичних навчальних закладах прогресивно розробляється концепція дистанційної освіти, що передбачає розробку різноманітних технологій, у тому числі технології змішаного навчання [5].

Сучасний рівень дистанційної освіти має принципові відмінності в порівнянні з усіма іншими системами освіти завдяки поєднанню інформаційних і комунікаційних технологій. Поєднання цих технологій дозволяє розширити середовище застосування комп'ютера, забезпечує інтерактивну взаємодію з комп'ютером, створює принципово нову систему освіти, коли слухач може, знаходячись в будь-якому місці та в будь-який час і підключитись до системи навчання [4, 5].

Викладання із використанням сучасних інноваційних технологій, робить для студентів навчання цікавим, розширює спектр сприйняття та краще засвоєння матеріалу, дозволяє підвищити якість професійних знань, умінь і навичок, активізує пізнавальну діяльність, розвиває творчі здібності та формує креативне мислення [3].

При традиційній формі навчання викладач виступає як інтерпретатор знань. З розширенням інформаційного та освітнього простору функцію інтерпретації знань виконує студент, а викладач виступає координатором цих знань, консультує студентів, спрямовує роботу пізнавальних процесів студента, тобто бере на себе функції супроводу професійного становлення майбутніх фахівців.

Дистанційне навчання - вимушена міра заміни традиційного навчання та в цій ситуації є його аналогом, при якому контакт викладача і студента відбувається не на живо, як зазвичай, а через інформаційний канал зв'язку (всесвітню мережу інтернет) [6].

Застосування інформаційної мережі Інтернет є унікальним способом отримання різноманітної інформації, участі у дистанційному навчанні (відео-лекції, семінари, наукові конференції і дискусії, обмін організаційно-методичною та науковою інформацією). Крім того, всесвітня мережа виступає також і як джерело інформаційних ресурсів, різноманітних баз знань, електронних бібліотек. Слухачі під час дистанційного навчання, мають можливість користуватись Інтернетом, як глобальною інформаційною системою, що забезпечує прямий доступ до світової та вітчизняної літератури [1].

Слід зазначити, що успішне розв'язання завдань підготовки фахівців із вищою медичною освітою, які стоять перед вищою школою, значною мірою залежить від викладачів, їхнього науково-творчого потенціалу, рівня загальної та психологічної культури, педагогічної майстерності й професіоналізму [7].

В зв'язку із зростанням вимог до якості освіти, неухильно зростають вимоги до безперервного вдосконалення викладацького складу вишів з метою створення

системи професійного розвитку професорсько-викладацьких кадрів у системі медичної освіти. Тому, актуальним завданням вищої педагогічної освіти поряд із професійною підготовкою фахівців різних спеціальностей є також підготовка й перепідготовка висококваліфікованих викладачів, підвищення рівня їхнього педагогічного професіоналізму завдяки сучасним інтерактивним технологіям [7].

Таким чином, дистанційне навчання в медичній освіті розглядається як вид навчання, у процесі якого надання основної частини навчального матеріалу, і більша частина взаємодії з викладачем, здійснювалися з використанням сучасних інформаційних технологій, що надали можливість проведення освітнього процесу при взаємному бажанні студентів та викладачів. Студенти можуть поглиблювати свої знання з обраної ними галузі медицини, отримати необхідні навички роботи, що має велике значення для подальшого вибору спеціальності лікаря.

Список літератури

1. Актуальні питання дистанційної освіти та телемедицини 2018: матеріали Всеукраїнської науково-методичної відеоконференції з міжнародною участю (25-26 квітня 2018 року, м. Запоріжжя). – Запоріжжя, 2018. – 171 с.
2. Коваленко Л.В. Використання інтерактивних технологій у системі підвищення кваліфікації педагогічних кадрів. Культура народів Причорномор'я. – 2007. – № 115, Т. 1. – С. 60-65.
3. Шепітько В.І. Особливості дистанційної форми навчання на кафедрі гістології, цитології та ембріології / В.І. Шепітько, Н.В. Борута, Є.В. Стецук // *Proceedings of the 3th International Scientific and Practical Conference Scientific community: interdisciplinary research.* – Hamburg, Germany, 2021. – С. 151-155.
4. Шепітько В.І. Дистанційна освіта науково-педагогічних працівників забезпечує інноваційні нововведення / В.І. Шепітько, Н.В. Борута, Є.В. Стецук // *The XI International Science Conference «Topical issues of modern science and education».* – Tallinn, Estonia, 2021. - С. 164-167.
5. Шепітько В.І. Підвищення професіоналізму викладачів у вищих медичних закладах України за сучасних умов / В.І. Шепітько, Н.В. Борута, Є.В. Стецук [та ін.] // XIII Міжнародна науково-практична інтернет-конференція «Сучасні виклики і актуальні проблеми науки, освіти та виробництва: міжгалузеві диспути» - Київ, 2021. – С.249-253.
6. Шепітько В.І. Дистанційне навчання в екстремальних умовах, як аналог традиційної форми вивчення гістології, цитології та ембріології / О.Д. Лисаченко, В.І. Шепітько, Н.В. Борута // *Abstracts of X International Scientific and Practical Conference «Modern approaches to the introduction of science into practice».* – San Francisco, USA, 2020. – С. 332–334.
7. Шепітько В.І. Професіоналізм викладачів у медичних вузах як основна складова їх педагогічної майстерності / В.І. Шепітько, І.М. Донець, Н.В. Борута [та ін.]// I Міжнародна науково-практична конференція «Achievements and prospects of modern scientific research». – Buenos Aires, 2020. – С. 377-383.